EUROOPA KOHTU OTSUS (esimene koda)

22. jaanuar 2009 *

Kohtuasjas C-377/07,

mille ese on EÜ artikli 234 alusel Bundesfinanzhofi (Saksamaa) 4. aprilli 2007. aasta otsusega esitatud eelotsusetaotlus, mis saabus Euroopa Kohtusse 8. augustil 2007, menetluses

**Finanzamt Speyer- Germersheim**

*versus*

**STEKO Industriemontage GmbH,**

EUROOPA KOHUS (esimene koda),

koosseisus: koja esimees P. Jann, kohtunikud M. Ilešič, A. Tizzano, A. Borg Barthet ja E. Levits (ettekandja),

* Kohtumenetluse keel: saksa.

kohtujurist: D. Ruiz-Jarabo Colomer,

kohtusekretär: R. Grass,
arvestades kirjalikku menetlust,

arvestades kirjalikke märkusi, mille esitasid:

– Saksamaa valitsus, esindajad: M. Lumma ja C. Blaschke,

– Euroopa Ühenduste Komisjon, esindajad: R. Lyal ja W. Mölls,

arvestades pärast kohtujuristi ärakuulamist tehtud otsust lahendada kohtuasi ilma kohtujuristi ettepanekuta,

on teinud järgmise

**otsuse**

1 Eelotsusetaotlus käsitleb EÜ artikli 56 tõlgendamist.

2 See taotlus on esitatud Finanzamt Speyer-Germersheimi (edaspidi „Finanzamt") ja STEKO Industriemontage GmbH (edaspidi „STEKO") vahelise kohtuvaidluse raames, mis käsitleb STEKO ettevõtlusmaksu ja ettevõtte tulumaksuga maksustatava summa kindlaksmääramist aastateks 2001 ja 2002.

**Siseriiklik õiguslik raamistik**

3 Vastavalt Körperschaftsteuergesetz 1999 (1999. aasta ettevõtte tulumaksu seadus) selle 14. septembril 2000 muudetud redaktsioonis (edaspidi „KStG varasem redaktsioon") § 8b lõike 2 esimesele lausele ei arvestatud maksustatava tulu arvutamisel selles sättes nimetatud äriühingute puhul, kes omasid osalust mitteresidendist äriühingus, selle osaluse võõrandamisest saadud kasumit. Nimetatud sättest koostoimes sama seaduse § 8b lõikega 5 või § 26 lõigetega 2 ja 3 tulenes, et selle tingimuseks oli nõue omada vähemalt 10% osalust.

4 Samadel tingimustel keelas KStG varasema redaktsiooni § 8b lõike 2 teine lause arvata maha osaluse müümisest tekkinud kahju. Selle kohta märgib eelotsusetaotluse esitanud kohus, et see keeld ei hõlmanud kasumi vähenemist seoses sellise osaluse kirjendamisega madalama bilansilise väärtusega (osaline amortisatsioon).

5 Kui residendist äriühing omas osalust residendist äriühingus – sõltumata osaluse suurusest – või väiksemat kui 10% osalust mitteresidendist äriühingus, määrati kasum

kindlaks vastavalt KStG varasema redaktsiooni § 8 lõikele 2 ja Einkommensteuergesetz'i (tulumaksuseadus) § 4 lõikele 1.

6 Nendest sätetest tulenes, et kasum, mida residendist kapitaliühing sai osaluse võõrandamisest, kuulus maksustamisele ja et maksustamisel võis arvesse võtta nii nimetatud osaluse võõrandamisest tekkinud kahju kui ka kahju, mis tulenes selle osaluse väärtuse osalisest amortisatsioonist.

7 Minnes üle varem kehtinud mahaarvamiskorralt korrale, mille kohaselt võib äriühingute maksustamisel maha arvata 50% tulust, muudeti ettevõtte tulumaksu seadust 23. oktoobri 2000. aasta seadusega Gesetz zur Senkung der Steuersätze und zur Reform der Unternehmensbesteuerung 2001/2002 (*BGBl.* 2000, lk 1433; aastatel 2001 ja 2002 maksu vähendamise ja ettevõtjate maksustamiskorra reformimise seadus).

8 Nüüdsest, vastavalt ettevõtte tulumaksu seaduse 23. oktoobril 2000 muudetud redaktsiooni (edaspidi „KStG uus redaktsioon") § 8b lõike 2 esimesele lausele ei võeta arvesse kasumit, mis saadakse äriühingu ja ühingu osaluse võõrandamisest, sõltumata sellest, kas see osalus on residendist või mitteresidendist äriühingus ja sellest, kui suur see osalus on.

9 KStG uue redaktsiooni § 8b lõige 3 näeb ette, et maksustatava kasumi kindlaksmääramisel ei arvestata kasumi vähenemist, mis tuleneb osaluse madalama bilansilise väärtusega arvestamisest (osaline amortisatsioon) või osaluse võõrandamisest.

10 KStG uue redaktsiooni § 34 lõike 4 esimese lause punkt 2 kujutab endast ülevõtvat sätet sama seaduse § 8b lõigete 2 ja 3 kohaldamiseks.

11 Selle sätte kohaselt, kui osalust omatakse residendist äriühingus, kohaldatakse KStG uue redaktsiooni § 8b lõikeid 2 ja 3 tavapäraselt esimest korda maksustamisaasta 2002 suhtes; maksustamisaasta 2001 suhtes võib neid kohaldada vaid juhul, kui kapitaliühing muutis 2001. aastal oma majandusaastat nii, et see ei kattu enam kalendriaastaga.

12 Eelotsusetaotluse esitanud kohus märgib seevastu, et juhul kui osalust omatakse mitteresidendist äriühingus, kohaldatakse KStG uue redaktsiooni § 8b lõikeid 2 ja 3 maksustamisaasta 2001 suhtes, kui kapitaliühingu majandusaasta vastab kalendriaastale.

**Põhikohtuasi ja eelotsuse küsimus**

13 STEKO, mis on Saksamaal asutatud osaühing, omas 2001. aastal oma põhivaras mitteresidendist äriühingute aktsiaid. Need osalused olid väiksemad kui 10%. Eelotsusetaotluse esitanud kohus märgib, et talle ei ole teada, kas nimetatud osalusi omati teistes liikmesriikides või kolmandates riikides asutatud äriühingutes.

14 STEKO kandis nimetatud aktsiad oma bilanssi 31. detsembril 2001 mitte enam nende varasema raamatupidamisväärtusega, mis oli 220 021,09 Saksa marka, vaid aktsiahin-

dade languse tõttu madalama bilansilise väärtusega, mis oli 139 775,35 Saksa marka. Selle tulemusena vähenes maksustatav kasum 80 245,74 Saksa marga võrra.

15 Finanzamt oli selle madalama bilansilise väärtusega nõus, kuna aktsiahindade langus väljendus püsivas kapitalikahjumis. Samas leidis Finanzamt, et maksustamisel ei võinud kasumi vähenemist arvesse võtta, kuna KStG uue redaktsiooni § 8b lõiget 3 ja seega selle sättega kehtestatud keeldu sellist kapitalikahjumit maha arvata kohaldati alates maksustamisaastast 2001 mitteresidendist äriühingutes osaluse suhtes.

16 Pärast seda, kui Finanzgericht Rheinland-Pfalz rahuldas 29. septembri 2005. aasta kohtuotsusega STEKO kaebuse Finanzamti sel alusel väljastatud maksuteadete peale, esitas Finanzamt selle otsuse peale Bundesfinanzhofile kassatsioonkaebuse.

17 Eelotsusetaotluse esitanud kohus märgib, et 2001. aasta osas ei võinud STEKO vastavalt KStG uue redaktsiooni § 8b lõikele 3 maha arvata summat, mis vastas kasumi vähenemisele seoses osalusega mitteresidendist äriühingutes. Samas kohaldati residendist äriühingutes esindatud osaluse suhtes nimetatud sätet põhimõtteliselt kõige varem alates aastast 2002. Osalist amortisatsiooni, mida STEKO tegi, oleks võinud arvesse võtta tasumisele kuuluva maksu summa vähendamiseks, kui see oleks puudutanud osalust residendist äriühingutes, sest sellise amortisatsiooni mahaarvamine ei olnud keelatud.

18 Bundesfinanzhof on seisukohal, et mitteresidendist äriühingutes esindatud osalust, mille puhul on ettenähtav, et kapitalikahjum on püsiv, maksustati 2001. aastal vähem

soodsalt kui sarnast osalust residendist äriühingutes. Siiski küsib eelotsusetaotluse esitanud kohus kõiki antud asja erilisi asjaolusid arvesse võttes, kas see eristamine kujutab endast kapitali vaba liikumise rikkumist.

19 Esiteks kahtleb Bundesfinanzhof selles, kas suhteliselt lühiajaline ebavõrdne kohtlemine suudaks takistada maksukohustuslasi või pärssida nende tahet investeerida mitteresidendist äriühingutesse.

20 Teiseks leiab eelotsusetaotluse esitanud kohus, et kapitali vaba liikumise võimalikku piirangut võib ajutiselt lubada osas, milles üleminek varem kehtinud mahaarvamiskorralt korrale, mille kohaselt võib maha arvata 50% tulust, on soodne mitteresidendist äriühingutes esindatud osaluse suhtes.

21 Kolmandaks küsib nimetatud kohus, kas osaluse puhul, mida omatakse kolmandas riigis asutatud äriühingutes, ei õigusta sellist piirangut vajadus tagada maksualane kontroll, märkides samal ajal, et see asjaolu võib olla määrav olukorras, kus kasum väheneb seetõttu, et osaluse väärtus antud äriühingus lihtsalt vähenes – kuna selline vähenemine sõltub üldjuhul äriühingu olukorrast, kus seda osalust omatakse –, kuid see ei oleks tõenäoliselt oluline, kui selline kapitalikahjum tuleneb aktsiahindade langusest.

22 Neil asjaoludel otsustas Bundesfinanzhof menetluse peatada ja esitada Euroopa Kohtule järgmise eelotsuse küsimuse:

„Kas EÜ artikliga 56 on vastuolus liikmesriigi säte, mille kohaselt hakkab kasumi vähendamise mahaarvamise keeld äriühingu osaluse puhul välismaises äriühingus kehtima varem kui osaluse puhul residendist äriühingus?”

**Eelotsuse küsimus**

23 Tuleb meenutada, et EÜ artikli 56 lõikega 1 keelatud kapitali liikumist piiravad meetmed on sellised, et nende tõttu võivad liikmesriigi mitteresidendid hoiduda investeeringute tegemisest selles liikmesriigis või residendid investeeringute tegemisest teises liikmesriigis (vt selle kohta 23. veebruari 2006. aasta otsus kohtuasjas C-513/03: Van Hilten-Van der Heijden, EKL 2006, lk I-1957, punkt 44; 25. jaanuari 2007. aasta otsus kohtuasjas C-370/05: Festersen, EKL 2007, lk I-1129, punkt 24, ja 18. detsembri 2007. aasta otsus kohtuasjas C-101/05: A, EKL 2007, lk I-11531, punkt 40).

24 Siseriiklikud meetmed, mida võib käsitleda „piirangutena" EÜ artikli 56 lõike 1 tähenduses, hõlmavad mitte üksnes meetmeid, mis võivad takistada või piirata teistes liikmesriikides asutatud äriühingutes aktsiate omandamist (23. oktoobri 2007. aasta otsus kohtuasjas C-112/05: komisjon *vs.* Saksamaa, EKL 2007, lk I-8995, punkt 19 ja viidatud kohtupraktika), vaid ka meetmeid, mis võivad pärssida tahet säilitada osalust teistes liikmesriikides asutatud äriühingutes (vt analoogia alusel 12. detsembri 2002. aasta otsus kohtuasjas C-324/00: Lankhorst-Hohorst, EKL 2002, lk I-11779, punkt 23, ja 13. märtsi 2007. aasta otsus kohtuasjas C-524/04: Test Claimants in the Thin Cap Group Litigation, EKL 2007, lk I-2107, punkt 61).

25 Mis puudutab põhikohtuasja, siis eelotsusetaotlusest nähtub, et 2001. aastal ei võinud residendist äriühing arvata oma maksustatavast tulust maha kasumi vähenemist, mille tingis mitteresidendist äriühingutes omatava osaluse osaline amortisatsioon. Samas

võis residendist äriühing sama aasta osas ja identsetel tingimustel oma maksustatavast tulust sellise vähenemise maha arvata, kui see tulenes osalusest residendist äriühingutes.

26 Nagu eelotsusetaotluse esitanud kohus tõdes, olid residendist äriühingud, kes omasid alandatud hinnaga osalust mitteresidendist äriühingutes, 2001. aastal vähem soodsas olukorras kui need, kes omasid sellist osalust residendist äriühingutes.

27 Selline erinev kohtlemine, mis põhineb kapitali investeerimise asukohal ja mis kehtestati KStG uue redaktsiooniga enne maksustamisaastat, mil see seadus kohaldatavaks muutus, võis pärssida aktsionäri tahet investeerida oma kapitali muus riigis kui Saksamaa Liitvabariik asutatud äriühingusse ja sellel võis samuti olla piirav mõju teistes riikides asutatud äriühingutele, nii et see takistas neil koguda kapitali Saksamaal.

28 Nagu märkis Euroopa Ühenduste Komisjon, võis asjaolu, et maksustatava kasumisumma osalise amortisatsiooni teel mahaarvamise võimalus lõppes mitteresidendist äriühingus esindatud osaluse puhul palju varem kui osaluse puhul residendist äriühingus, pärssida asjaomase äriühingu tahet säilitada osalust mitteresidendist äriühingus ja julgustada teda seda osalust loovutama kiiremini, kui ta oleks seda teinud residendist äriühingutes esindatud osaluse puhul.

29 Selles osas ei ole oluline, et erinev kohtlemine kestis vaid piiratud aja jooksul (18. detsembri 2007. aasta otsus kohtuasjas C-436/06: Grønfeldt, EKL 2007, lk I-12357,

punkt 15). Ainuüksi see asjaolu ei välista seda, et erinev kohtlemine tekitab tõsiseid tagajärgi, nagu muu hulgas nähtub põhikohtuasja faktilistest asjaoludest, ja seda, et seega on kapitali vaba liikumise piirang tegelik.

30 Kohtupraktikast tuleneb, et selleks, et siseriiklikke maksusätteid, mis eristavad maksumaksjaid nende kapitali investeerimise koha põhjal, võiks pidada kapitali vaba liikumist käsitlevate EÜ asutamislepingu sätetega kooskõlas olevaks, on vaja, et erinev kohtlemine puudutaks olukordi, mis ei ole objektiivselt võrreldavad või mida õigustab ülekaalukas üldine huvi (vt 20. mai 2008. aasta otsus kohtuasjas C-194/06: Orange European Smallcap Fund, EKL 2008, lk I-3747, punkt 59 ja viidatud kohtupraktika).

31 Saksamaa valitsus väidab, et maksustamisaastal 2001 ei kehtinud mitte üks maksustamiskord, mille alla mitteresidendist äriühingutes osalust omanud äriühingud ei kuulunud, vaid kaks erinevat maksuvabastuse korda. Residendist äriühingutes osalust omanud äriühingute suhtes kohaldati veel eelmist maksuvabastuse korda, samas kui mitteresidendist äriühingutes osalust omanud äriühingute suhtes kohaldati uut, st 50% mahaarvamise korda.

32 Seega leiab nimetatud valitsus, et residendist äriühingus osalust omanud äriühingu olukord ja mitteresidendist äriühingus osalust omanud äriühingu olukord ei ole objektiivselt võrreldavad.

33 Sellise seisukohaga ei saa nõustuda. Erinevate maksustamiskordade kohaldamine residendist äriühingu suhtes sõltuvalt sellest, kas ta omab osalust residendist või mitteresidendist äriühingutes, ei ole kohane kriteerium, et hinnata olukordade

võrreldavust ja seega tõendada nende objektiivset erinevust. Erinevate maksustamiskordade kohaldamine tekitabki just erinevat kohtlemist, mille õigustatust tuleb hinnata.

34 Lisaks peab meenutama, et Euroopa Kohus on juba leidnud, et Saksamaa residendist emaettevõtjate kahju suhtes seoses nende tütarettevõtjates esindatud osaluste väärtuse amortisatsiooniga on need äriühingud aga võrreldavas olukorras, olenemata sellest, kas tegemist on osalusega Saksamaal või mõnes teises liikmesriigis asutatud tütarettevõtjatega. Euroopa Kohus märkis, et mõlemal juhul kannab emaettevõtja esiteks kahju, mille mahaarvamist nõutakse, ja teiseks ei ole nende tütarettevõtjate kasum maksustatud emaettevõtja kasumina, olenemata sellest, kas tegemist on Saksamaal või mõnes teises liikmesriigis asuvate tütarettevõtjate kasumiga (29. märtsi 2007. aasta otsus kohtuasjas C-347/04: Rewe Zentralfinanz, EKL 2007, lk I-2647, punkt 34).

35 Üleminek 50% mahaarvamise korrale seoses mitteresidendist äriühingutes osalust omavate residendist äriühingutega ei muutnud neid tunnuseid. Seega tuleb tõdeda, et mis puudutab residendist äriühingu võimalust arvata oma maksustatavast tulust maha kasumi vähenemine, mis tuleneb osaluse osalisest amortiseerimisest, sõltuvalt sellest, kas see osalus asub residendist või mitteresidendist äriühingus, ei põhine erinev kohtlemine olukordade objektiivsel erinevusel.

36 Seetõttu tuleb uurida, kas sellist erinevat kohtlemist, nagu on kõne all põhikohtuasjas, õigustab ülekaalukas avalik huvi.

37 Esiteks leiab Saksamaa valitsus sarnaselt eelotsusetaotluse esitanud kohtule, et kõnealust erinevat kohtlemist tuleb lubada kui piiratud aja jooksul kohaldatava

üleminekukorra ühte osa, kuna uue korra nihkega jõustumine on seotud täieliku mahaarvamise korra järkjärgulise asendamisega 50% mahaarvamise korraga, mis kehtestati selleks, et tagada ettevõtte tulumaksu korra kooskõla ühenduse õigusega.

38 Saksamaa valitsus selgitab, et täieliku mahaarvamise korra kohaselt maksustati kapitaliühingut põhimõtteliselt määraga 40%. Kasumit, mida ta jaotas oma aktsionäridele, maksustati aga vaid 30% määraga. Aktsionär pidi jaotatud kasumilt uuesti maksma tulumaksu vastavalt enda personaalsele maksustamismäärale. Samas võis ta oma personaalsest maksust maha arvata Saksamaal kapitaliühingu poolt juba tasutud ettevõtte tulumaksu. Sellega välistati kasumi topeltmaksustamine.

39 Mis puudutab seevastu 50% tulude mahaarvamise korda, märgib asjaomane valitsus, et kapitaliühingu kasumit maksustatakse nüüd vaid ühetaolise 25% määraga, sõltumata sellest, kas ta jaotab oma aktsionäridele kasumit või mitte. Jaotatud dividendide topeltmaksustamist välditakse nii, et aktsionäri tulumaksu hulka loetakse vaid pool dividendidest, sellal kui äriühingu kasumi jaotamisele teisele äriühingule kohaldatakse põhimõtteliselt dividendide üldist maksuvabastust. Nii välditakse seda, et äriühingu kasumit, millelt on juba tasutud ühetaolise 25% määraga ettevõtte tulumaks, maksustatakse uuesti ettevõtte tulumaksuga olukorras, kus kasumit taasjaotatakse teisele äriühingule.

40 Saksamaa valitsus on seisukohal, et kuna majanduslikust aspektist vastab osaluse võõrandamine täielikule jaotamisele, käsitletakse asjaomast võõrandamist kasumi jaotamisena. Järelikult on samamoodi nagu KStG uue redaktsiooni § 8b lõikes 1 ette nähtud dividendide maksuvabastuse puhulgi sama paragrahvi lõike 2 alusel osaluse võõrandamise kapitalikasumi maksuvabastuse eesmärk vältida majanduslikku topeltmaksustamist, kui tegemist on mitme osalusega. Osaluse võõrandamisest tulenevat

kahju ja osaluse väärtuse vähenemisest tingitud kapitalikahjumit ei saa aga kõnealuse paragrahvi lõike 3 kohaselt maksustamisel arvesse võtta.

41 Saksamaa valitsus täpsustab, et 50% mahaarvamise kord jõustus kasumit jaotava äriühingu suhtes põhimõtteliselt alates aastast 2001.

42 Selleks et tagada, et kasum, mida oli juba maksustatud kapitaliühingu tasandil vastavalt mahaarvamise korrale, maksustatakse veel kord selle sama korra alusel osaluse omaniku tasandil ja et võimaldada kõnealusel osaluse omanikul arvata enda personaalsest tasumisele kuuluvast maksust viimast korda maha selle äriühingu poolt tasutud maks, otsustati seda korda osaluse omaniku tasandil säilitada 2001. aasta suhtes, kui dividendid põhinesid residendist äriühingu tavapärasel kasumijaotamisel aastal 2000.

43 Kuna mahaarvamise kord ei olnud kohaldatav mitteresidendist kapitaliühingute poolt jaotatud dividendide suhtes, võis uut 50% tulude mahaarvamise korda kohaldada osaluse omaniku tasandil alates aastast 2001.

44 Saksamaa valitsus lisab, et liikmesriigil peab olema teatav otsustamisruum, kui ta soovib kehtestada ühenduse õigusega kooskõlas olevat maksustamiskorda, mis tähendab, et puudub kohustus üleminekukorda teistmoodi üles ehitada või eelkõige laiendada selle viimasel kohaldamisaastal mitteresidendist äriühingutes esindatud osalusele korda, mida kohaldati residendist äriühingutes esindatud osaluse suhtes.

45 Teiseks leiab Saksamaa valitsus, et sätteid, mis kehtivad maksustamisaasta 2001 suhtes, õigustavad põhjendused, mis tulenevad maksusüsteemi ühtsusest tervikuna. Kõnealune valitsus on seisukohal, et siseriiklikud maksusätted on üles ehitatud selliselt, et pakkuda seoses soodsate ja ebasoodsate asjaoludega kapitaliühingutele täielikku sümmeetriat, sõltumata sellest, kas nende osalus asub mitteresidendist või residendist äriühingutes.

46 Saksamaa valitsus leiab, et kui kapitaliühing oli maksustamisaastal 2001 võõrandanud osaluse mitteresidendist kapitaliühingus, teenides seeläbi kasumit, võis ta selle kasumi välja võtta KStG uue redaktsiooni § 8b lõike 2 kohaselt, olles ettevõtte tulumaksust vabastatud, kuid vastutasuks pidi ta arvestama, et vastavat kahju – mis võis tekkida otse osaluse võõrandamisest või selle kirjendamisest madalama bilansilise väärtusega – ei saa enam selle maksuga seoses arvesse võtta. Sama loogika kohaselt, kui kapitaliühing sai residendist äriühingutes esindatud osaluse võõrandamisel kasumit, siis oli see maksustatav, kuid see maksustamine hüvitati sellega, et asjaomase osalusega seotud kahju võis maksubaasi vähendamise eesmärgil maha arvata. Nimetatud maksusüsteem on seega ühtne.

47 Kolmandaks märgib Saksamaa valitsus, et kui osalust omatakse kolmandas riigis asutatud äriühingutes, võib erinevat kohtlemist õigustada vajadus tagada tõhus maksukontroll.

48 Põhjendustega, millele Saksamaa valitsus tugineb, ei saa nõustuda.

49 Mis puudutab argumenti, mille kohaselt peab liikmesriigil, kes soovib ettevõtte tulumaksu käsitleva siseriikliku korra viia kooskõlla ühenduse õigusega ja kaotada võimalik diskrimineerimine, olema otsustamisruum üleminekukorra kehtestamisel, siis piisab, kui vastata, et Euroopa Kohus on juba leidnud, et seda otsustamisruumi piiravad alati põhivabadused ning eelkõige kapitali vaba liikumine (vt eespool viidatud kohtuotsus Grønfeldt, punkt 32).

50 Isegi kui sellist üleminekukorda, nagu on kõne all põhikohtuasjas, võib õigustada õiguspärase sooviga tagada tõrgeteta üleminek varasemalt korralt uuele ja isegi kui Saksamaa valitsuse väited selgitavad, miks uus 50% tulude mahaarvamise kord kehtestati residendist äriühingutes osalust omanud äriühingute suhtes alles alates aastast 2002, ei õigusta need väited samas erinevat kohtlemist, mis kahjustab mitteresidendist äriühingutes osalust omanud äriühinguid, nagu on kõne all põhikohtuasjas.

51 Kuigi mitteresidendist äriühingutes osalust omanud äriühingute suhtes ei kohaldatud – nagu väidab Saksamaa valitsus – täieliku mahaarvamise korda, tuleneb asjaomase valitsuse enda märkustest, et kuni maksustamisaastani 2001 kohaldati residendist äriühingu suhtes, kelle osalus mitteresidendist äriühingus oli väiksem kui 10%, sama korda kui residendist äriühingus osalust omanud residendist äriühingu suhteski seoses bilansilise väärtuse mahaarvamisega, mida võis maksustamisel arvesse võtta.

52 Väite osas, mis puudutab vajadust säilitada maksusüsteemi ühtsus, tuleb meenutada, et Euroopa Kohus on leidnud, et niisugust õigustavat argumenti võib toetada, kui on

tuvastatud otsene seos asjaomase maksusoodustuse ja soodustust tasakaalustava konkreetse maksu vahel (vt 28. veebruari 2008. aasta otsus kohtuasjas C-293/06: Deutsche Shell, EKL 2008, lk I-1129, punkt 38 ja viidatud kohtupraktika).

53 Peale selle tuleb asjaomaste maksuõigusnormidega taotletavat eesmärki silmas pidades mahaarvamise ja maksustamise tihedast omavahelisest seosest puudutatud konkreetsete maksumaksjate tasandil tuvastada, et tegu on otsese seosega (vt eespool viidatud kohtuotsus Deutsche Shell, punkt 39).

54 Mitteresidendist äriühingutes osalust omavate residendist äriühingute maksustatava tulu kindlaksmääramise osas on Euroopa Kohus juba leidnud, et asjaolu, et hiljem on võimalik saada maksuvabastus osaluse võõrandamisel ostuväärtusest suuremalt väärtuselt, juhul kui kasum on selleks piisavalt suur, ei ole käsitletav maksusüsteemi ühtsuse põhjendusena, millega saaks mitteresidendist äriühingutes osalust omava äriühingu kahju kohese mahaarvamise keeldu põhjendada (vt analoogia alusel eespool viidatud kohtuotsus Rewe Zentralfinanz, punkt 67).

55 Lõpuks, väite osas, mis puudutab vajadust tagada maksukontrolli tõhusus – eeldusel, et see on käsitletav ülekaaluka üldise huvina, millele võib kolmandatest riikidest pärineva või sinna suunduva kapitali vaba liikumise piirangu õigustamiseks tugineda –, tuleb tõdeda, et selline ülekaalukas üldine huvi ei oma igal juhul tähtsust, kui mitteresidendist äriühingutes esindatud osaluse väärtuse vähenemine on tingitud – nagu põhikohtuasjas – hindade langusest väärtpaberiturul.

56 Kõiki eeltoodud kaalutlusi arvesse võttes tuleb esitatud küsimusele vastata, et põhikohtuasjas kõne all olevatel asjaoludel, mille kohaselt residendist kapitaliühing omab teises kapitaliühingus väiksemat kui 10% osalust, tuleb EÜ artiklit 56 tõlgendada nii, et nimetatud artikliga on vastuolus see, et keeld arvata maha kõnealusest osalusest

tingitud kasumi vähenemine jõustub mitteresidendist äriühingus esindatud osaluse puhul varem kui residendist äriühingus esindatud osaluse puhul.

## Kohtukulud

57 Kuna põhikohtuasja poolte jaoks on käesolev menetlus eelotsusetaotluse esitanud kohtus poolelioleva asja üks staadium, otsustab kohtukulude jaotuse siseriiklik kohus. Euroopa Kohtule märkuste esitamisega seotud kulusid, välja arvatud poolte kohtukulud, ei hüvitata.

Esitatud põhjendustest lähtudes Euroopa Kohus (esimene koda) otsustab:

**Põhikohtuasjas kõne all olevatel asjaoludel, mille kohaselt residendist kapitaliühing omab teises kapitaliühingus väiksemat kui 10% osalust, tuleb EÜ artiklit 56 tõlgendada nii, et nimetatud artikliga on vastuolus see, et keeld arvata maha kõnealusest osalusest tingitud kasumi vähenemine jõustub mitteresidendist äriühingus esindatud osaluse puhul varem kui residendist äriühingus esindatud osaluse puhul.**

Allkirjad